

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**8D04102 - МЕНЕДЖМЕНТ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Қостанай, 2020

Мазмұны

Кіріспе	4
Пәндердің мазмұны	6
1 Стратегиялық менеджмент	6
2 Кадрлық менеджмент	8
3 Шығындарды басқару	10
Емтихан сұрақтарының тізімі	12
Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	15

Кіріспе

Қабылдау емтиханы жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алуға қабылдаудың үлгі ережесіне сәйкес жүргізіледі.

8D04102 – Менеджмент мамандығының қабылдау емтиханына «магистр» дәрежесі бар, қабылдаудың Типтік ережелеріне сәйкес шет тілінен қабылдау емтиханынан өтпелі балл жинағандар қатыса алады. 8D04102 – Менеджмент мамандығының докторантурасының қабылдау емтиханына келесі оқу пәндер бойынша сұрақтар шығарылады: «Стратегиялық менеджмент», «Кадрлық менеджмент», «Шығындарды басқару».

Қабылдау емтиханының мақсаты докторантурада оқуға түсушілердің білімдерінің деңгейін және ең мықты үміткерлерді анықтау болып табылады.

Қабылдау емтиханының міндеттері:

- мамандық сұрақтарында тапсырушылардың құзіреттілігін анықтау;
- алдағы кәсіби қызметтегі және оқу мотивациясын анықтау
- докторантурада оқу барысында болашақ докторанттың өзіндік ғылыми, оқытушылық және инновациялық қызметке дайындығын анықтау.

«Стратегиялық менеджмент» пәні білім алушыларда мамандықты игеру барысында кәсіби білімдер мен қаблеттерге ие болады. Стратегиялық менеджмент бәсекелестік артықшылықтарды иелену стратегиясын әзірлеуге, осы стратегияны ағымдағы өндірістік-шаруашылық жоспарларға айналдыру үшін басқару құралдарын құруға бағытталған ұйымды басқарудың қазіргі заманғы модификациясы болып табылады.

«Кадрлық менеджмент» пәні мамандық бойынша кәсіби білім мен іскерлікті қалыптастырады. Персоналды басқару-білім беру қызметтерінің индустриясын қоса алғанда, кез келген өндірістің жетекші факторын басқару болап табылады.

«Шығындарды басқару» пәні - мамандықты игеру кезінде кәсіби білім мен іскерлікті қалыптастырады. Қарастырылып отырған курста шығындарды қалыптастырудың теориялық және практикалық аспектілерін, сонымен қатар өнімнің өзіндік құнын жоспарлау және калькуляциялаудың әдіснамалық негіздерін, өндіріс және айналым саласындағы шығындардың жіктелуін, оларды жедел және стратегиялық шешімдер қабылдау үшін пайдаланудың сипаттамасын зерттейді.

PhD докторантурасына түсушілер төмендегілерді көрсету керек:

білуі тиіс:

- әр түрлі ұйымдастырушылық - құқықтық нысандағы кәсіпорындарда өзіндік құнды есептеу әдістері және принциптері туралы, стратегиялық менеджменттің әдістемелік негіздері, білім беру мекемелеріндегі кадрларды басқарудың негізгі стильдері туралы теоретикалық және практикалық білімдері.

түсінігі болуы тиіс:

- нарықтың конъюктурасын талдау;
- фирманың сыртқы ортасын бағалау;

- басқарушылық қызметте моделдерді, тәсілдерді қолдану;
- білім беруші мекеме қызметкерлерінің тәртібін басқару;
- жоспарлау және бақылау шығындарды үшін қалыптастыру;
- қысқа мерзімді басқарушылық шешімдер қабылдау барысындағы және инвестициялық салымдар бойынша шешім қабылдау барысындағы шығындарға талдау жүргізу;

машықтары болуы тиіс:

- басқарушылық шешімдер қабылдау үшін сандық және сапалық талдаулар жүргізу;
- басқарушылық ойлауға ие болу, ғылым ретіндегі менеджмент негіздерінде қаблетті болу;
- басқарудың әр түрлі мақсаттары үшін шығындар көлемдердің қалыптастыру;

күзиреті болуы тиіс:

- ұйым қызмет жасайтын саланың даму динамикасын және жағдайын бағалауда;
- ұйымдарда кадрларды басқару ерекшеліктерінде;
- нарық жағдайларында ұйымның стратегиялық және тактикалық міндеттерін шешу үшін шығындарды тәжірибелік қолдана білуде.

Пәндердің мазмұны

1 «Стратегиялық менеджмент»

Модуль 1 Стратегиян қалыптастыру

1.1 Стратегиялық менеджменттің мәні мен мазмұны. Стратегияның қазіргі түсінігі. Стратегиялық басқарудың қажеттілігін анықтайтын негізгі факторлар. Стратегиялық менеджменттің негізгі міндеттері.

1.2 Ұйымның миссиясы мен мақсаттарының рөлі. Ұйымның мақсаты мен миссиясын анықтау. Қаржылық мақсаттар. Стратегиялық мақсаттар. Ұйымның тиімді даму стратегиясын әзірлеу принциптері. Стратегияны әзірлеу тәсілдері. Компания стратегиясын әзірлеу процесі. Стратегиялық көзқарасты қалыптастыру және стратегиялық ұстанымды таңдау.

1.3 Бизнес-бірлік стратегиясының ерекшеліктері. Бизнес-бірлік қызметінің ауқымын анықтау және таңдау. Бәсекелестік артықшылығы ұғымы. Бәсекелестік артықшылықтың түрлері.

1.4 Корпоративтік стратегия: бизнес түрлерінің пакетін басқару Корпорацияның даму стратегиясының ерекшеліктері. Корпоративтік әртараптандыру логикасы. Қызмет ауқымын өзгерту әдістері. Стратегиялық пирамида.

1.5 Ұйымның сыртқы ортасын талдау және бағалау. Сыртқы ортаға талдау жүргізу мақсаты. Ұйымның сыртқы ортасын талдау әдістемесі және оның күшті және әлсіз жақтарын басқарушылық талдау әдістемесі. Саланы сипаттайтын экономикалық көрсеткіштер. PEST-талдау. Бәсекелестік ортаны талдау. Бес бәсекелестік күшінің моделі. Стратегиялық топтардың картасы. Стратегиялық топтарды талдау. Бәсекелестердің стратегиясын анықтау. Табыстың негізгі факторларының тұжырымдамасы (КФУ).

1.6 Компанияның ішкі ортасын талдау және бағалау. Қолданыстағы стратегияның тиімділігін бағалау. SWOT-талдау. Компанияның күшті және әлсіз жақтарын анықтау. Құндылықтар тізбегінің тұжырымдамасы және қызмет түрлері бойынша шығындарды анықтау. Компанияның бәсекелестік позициясын бағалау.

1.7 Компанияның бәсекелестік стратегиялары. Шығындар бойынша көшбасшылық стратегиясы. Дифференциация стратегиясы. Төмен шығындар мен саралау стратегиялары. Оңтайлы шығындар стратегиясы. Бәсекелестік артықшылықтардың тұжырымдамасы. Бәсекелестік артықшылықтардың табиғаты мен өмірлік циклі. Шабуыл стратегияларының негізгі түрлері. Қорғаныс стратегияларының негізгі түрлері. Тік интеграция стратегиясы және бәсекелестік артықшылығы.

1.8 Әртараптандырудың корпоративтік стратегиялары. Әртараптандыру ұғымы, оның мақсаттары. Әртараптандырудың себептері мен өлшемдері. Әртараптандыру стратегиясы. Жана салаға кіру стратегиясы. Ұқсас салаларға әртараптандыру стратегиясы. Ұю және жою стратегиясы.

Қайта құрылымдау, қалпына келтіру және үнемдеу стратегиялары. Көп ұлтты әртараптандыру стратегиясы.

1.9 Әртараптандырылған компаниялардың стратегиялық талдауы. Әртараптандырылған компанияларды стратегиялық талдау процесі. Әртараптандырылған компаниялардың портфельдік талдауы. Матрицалық талдауды пайдалана отырып, әртараптандырылған қоржынды бағалау. Матрица БКГ. «Саланың тартымдылығы / бәсекелестіктегі позиция» матрицасы. Саланың өмірлік циклінің матрицасы.

Модуль 2 Стратегияны жүзеге асыру

2.1 Стратегияны әзірлеу және іске асыру. Жаңа стратегияның бюджеттік және кадр саясатына сәйкес ресурстарды қайта бөлу. Стратегияны қолдайтын саясаттарды анықтау. Іске асыру циклінің негізгі кезеңдері. Стратегияны табысты іске асыру факторлары. Стратегияны орындау процесін басқару.

2.2 Персоналды басқару стратегиясы. Персоналды стратегиялық басқарудың мәні. Персоналды басқару стратегиясының элементтері. Персоналды басқару стратегиясының және ұйымның даму стратегиясының өзара байланысы. Ұйымның дамуының әртүрлі сатыларында персоналды басқару стратегиясын қалыптастыру. Стратегияны іске асыру кезінде персоналды ынталандыру.

2.3 Стратегиялық өзгерістерді басқару. Стратегиялық өзгерістердің мәні мен негізгі міндеттері. Өзгерістерді жүргізуді басқару. Өзгерістерді жүргізудің мәжбүрлі әдісі. Адаптивті өзгерістер. Дағдарыстық жағдайды басқару. Кедергіні басқару. Әдістерді салыстыру және қолайлы әдісті таңдау.

2.4 Ұйымның стратегиясын іске асырудағы мәдениеттің рөлі. Корпоративтік мәдениет ұғымы және оның бастауы. Корпоративтік мәдениеттің күші. Корпоративтік мәдениеттердің түрлері. Стратегиялық көшбасшылықты жүзеге асыру. Стратегияны қолдайтын климат пен мәдениетті құру. Құндылықтар жүйесін және этикалық нормаларды орнату. Ұйымның ішкі ортасының бейімделу мен өзгерістерге қабілетін қолдау.

2.5 Қазақстандағы стратегиялық менеджменттің ерекшеліктері. Қазақстандық стратегиялық менеджменттің даму тенденциялары. Қазақстандағы бизнесті стратегиялық басқарудың тиімділігін анықтайтын негізгі факторлар. Стратегиялық басқару мәселелері. Экономиканың жаһандануы жағдайында компаниялардың бәсекелестік артықшылықтарын қамтамасыз ету.

2.6 Жаһандық интеграция жағдайындағы мемлекеттердің даму стратегиясы. Экономиканы басқару стратегиясының қажеттілігі. Стратегиялық басқару және оның экономиканы тиімді дамыту үшін маңыздылығын арттыру. Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету мәселелері. Стратегиялық мемлекеттік басқару негіздері. Экономиканы стратегиялық басқару, жоспарлау және болжау.

2 «Кадрлық менеджмент»

Модуль 1 Кәсіпорынның кадрлық саясатының теориялық негіздері

Тақырып 1.1 Кадрлар менеджментінің мәні мен мазмұны. Курстың пәні мен міндеттері. Курстың мазмұны, оның басқа пәндермен байланысы. Кадрлар менеджментінің методологиясы. Кадрлар менеджментін ақпаратпен қамтамасыздандыру.

Тақырып 1.2 Кәсіпорын персоналдарын басқару жүйесі. «Кадрлар менеджменті» түсінігінің заманауи мазмұны. Кадрларды басқарудың арнайы әдістері. Персоналды басқарудың мақсаттары мен міндеттері. Кәсіпорын персоналдары – жүйе ретінде. Кәсіпорынның кадрлік қызметі.

Тақырып 1.3 Кәсіпорынның кадрлық саясаты. Кадрлық саясатың түсінігі, мазмұны және міндеттері. Кадрлік саясаттың типтері. Кадрлар стратегиясы мен кәсіпорынның даму стратегиясының өзара байланыстылығы

Тақырып 1.4 Персоналдар маркетингі. Персоналдар маркетингінің түсінігі. Персоналдар маркетингін түсіндіруге арналған арнайы әдістер. Персоналдар маркетингінің міндеттері. Персоналдар маркетингі бағыттарын анықтаушы сыртқы және ішкі факторлар. Персоналдар маркетингінің негізгі бағыттары.

Тақырып 1.5 Кәсіпорынның еңбек әлеуеті. Еңбек әлеуетінің түсінігі және оны бағалау. Еңбек әлеуетін қалыптастыру мен қолдану процесін басқару. Еңбек әлеуетін қолдану жағдайы мен деңгейін талдау.

Тақырып 1.6 Кадрлық жоспарлау. Кадрлық жоспарлаудың мәні, мақсаты және міндеттері. Персоналдардың санын және құрылымын анықтау. Персоналдармен жедел жұмыс жоспары.

Тақырып 1.7 Мамандардың фирма ішілік қозғалысын басқару. Персоналдардың санын реттеудің қажеттілігін негіздеу және оның мәні. Персоналдардың нақты және міндетті санын сәкестендіру әдістері. Кәсіпорын кадрларының болашағын талдау. Өз жұмыс күштерінің өндіріс қажеттілігіне деген қызметтік бейімділігін басқару.

Модуль 2. Кәсіпорынның кадрлық саясатының негізі

Тақырып 2.1 Персоналдарды іздеу, таңдау және жалдау үрдісінің сипаттамасы. Кәсіби еңбек нарығындағы жағдайды талдау. Мамандарды кешендеуді ұйымдастырудың түрлері. Персоналдарды таңдау.

Тақырып 2.2 Еңбек қатынасын реттеу және марапаттау саясаты. Еңбек қатынасын сипаттын негізгі түсініктер. Еңбек келісім-шарты. Материалдық ынталандыру. Рухани және әлеуметтік ынталандыру.

Тақырып 2.3 Жұмысшының өндіріске бейімделуі. Бейімделудің түсінігі, формалары және түрлері. Жұмысшылардың бейімделуін басқару. Өндірістік бейімделу.

Тақырып 2.4 Еңбек мансабын басқару. «Мансап» түсінігінің мазмұны, мансап типтері. Мансаптық кезеңдері. Мансапты жоспарлау.

Тақырып 2.5 Мамандарды дайындау, олардың біліктілігін жетілдіру және қайта даярлау. Кәсіпорынның оқыту қызметінің мәні, мақсаты және міндеттері. Оқытудың түрлері және әдістері. Мамандардың біліктілігін жетілдіру

Тақырып 2.6 Жұмысшылардың еңбек нәтижелерін бағалау. Іскерлікті бағалаудың түсінігі және міндеттері. Бағалау әдістерін дайындау. Мамандарды аттестациядан өткізу және оның процедурасы.

Тақырып 2.7 Персоналды басқарудың тиімділігін бағалау. Жұмыс күшіне шығындар және олардың сипаттамасы. Персоналды басқарудың тиімділігі. Персоналды басқарудың тиімділігін бағалаудың негізгі арнайы әдістері.

2 «Шығындарды басқару»

Модуль 1 Шығындарды басқарудың негізі

1.1 Нарық жағдайында шығындарды басқарудың рөлі мен мәні

Оқу пәні және терминалогиясы: шығындар, шығыстар, шығымдар (издержки), өзіндік құн, олардың өзара ұқсастықтары және айырмашылықтары. Айқын және айқын емес шығымдар. Жүктелген шығымдар. Қайтарылмайтын шығымдар. Тұрақты және ауыспалы шығымдар. Жалпы шығымдар. Тура және жанама шығымдар. Шектеулі және орташа шығымдар. Қысқамерзімді және ұзақмерзімді шығындар. Ұйымдық шығындарды басқарудың мәні. Ұйымдық шығындарды басқарудың қызметтері мен шарттары.

1.2 Шығындарды топтау және олардың мазмұны

Шығындарды классификациялаудың міндеттері және негізгі нышандары. Өнімнің шығындары және өзіндік құны. Экономикалық және бухгалтерлік шығындар. Релеванттық және релеванттық емес шығындар. Өндіріс көлемінің өзгерісінің әсер етуіне байланысты шығындарды классификациялау. Шығындарды экономикалық біртектілігіне қарай классификациялау. Өнімнің өзіндік құнына кіретін шығындар құрамы. Өнімнің өзіндік құнының түрлері.

1.3 Шығынды жоспарлау (бюджеттендіру)

Өндіріс шығындарының сметасының негізінде шешілетін міндеттер. Материалдық шығындарды есептеу. Қор жасауға арналған шығымдардың құрылымы: шикізат құны, тапсырысты рәсімдеу шығымы. Сақтау шығымы, қаржы шығындары. Өндіріс қорларын басқару. Экономикалық оңтайлы сауда жасауды есептеу әдістері. Қосалқы қорлардың шығынын төмендетуге арналған шетелдік арнайы әдістер. «Дәл - уақытында» концепциясы. Еңбек шығындарын есептеу. Амортизациялық аударымдардың және жанама шығыстардың пайыздық мөлшерлемесін есептеу. Шығын сметасын даярлау тәртібі. Шығынның икемді сметалары.

1.4 Өнімнің өзіндік құнын калькуляциялау

Толық калькуляциялау. Жанама шығындар. Өнім түрлеріне қарай шығынды үлестіру. Контрибуция(мәжбүрлеп төлету, салық) және пайда. Марижиналды калькуляция. Толық және маржиналды калькуляцияны салыстыру. Жеке өнім түрлерін калькуляциялау. Шикізатты кешенді қолдану бойынша, өнімнің өзіндік құнын калькуляциялау. Өнімнің өзіндік құнын калькуляциялауға әсер етуші факторлар.

1.5 Өнімнің өзіндік құны

Өнімнің өзіндік құнына кіретін шығындарды жіктеу: шығындардың пайда болу орнына қарай, өнім түрлеріне қарай, өнімнің өзіндік құнына жатқызу тәсіліне қарай. Өндірістік шығындарды топтастыру: статьялар бойынша және экономикалық элементтер бойынша. Кезеңдер шығысына кіретін шығындар. Өнімнің өзіндік құнының құрылымы және өнеркәсіптің әр түрлі салаларындағы оның ерекшеліктері.

Модуль 2 Басшылық шешімдер мен бақылауды негіздеу үшін шығындар жөніндегі ақпараттар

2.1 Қысқа мерзімді бақылау шешімдерін қабылдау барысындағы шығындарды талдау

Фирманың залалсыздығын талдау (CVP - талдау). Залалсыздық нүктесі. Шығынды, табысты және өнім көлемін талдауда қолданылатын рұқсат мөлшері. Таза және құндық мәнді залалсыздық нүктесін анықтау әдістері: графикалық әдіс, теңдеу әдісі. Өндіріс өнімінің, олардың құрылымы мен көлемінің мақтақа сай болуы жөнінде, шешім қабылдауға қажетті шығын жөнінде ақпараттар. Баламалы шығындар, релеванттылық және басқарушылық шешімді қабылдау.

2.2 Инвестициялық салымдар жөнінде шешім қабылдау кезіндегі шығындар мен нәтижелерді талдау

Инвестициялық шығыстардың статикалық әдістері: түсінігі және көрсеткіштері. Инвестициялық шығыстардың динамикалық әдістері: түсінігі және көрсеткіштері. Инвестициялық салымдар жөнінде шешім қабылдау кезіндегі шығындар мен нәтижелерді талдау. Капиталдандырылған құн әдісі. Ішкі пайыздық мөлшерлеме әдісі.

2.3 Айналыс шығынын есептеу шарттарының негізі

Сатып алушы нарығы мен сатушы нарығының салыстырмалы сипаттамасы. Сатушы нарығынан сатып алушы нарығына дейін. Өнімнің өзіндік құны және бағасы. Айналыс шығымын есептеу шарттарының негізі. Жалпы табыстан пайданың ортасына дейін. Жасырын шығымдар және жасырын табыстар. Мақсаттарды нақтылау мәселесі.

2.4 Шығындарды бақылау

Ішкі бақылау құрылымы және қызметі. Басқарушылық бақылаудың элементтері. Технологиялық және реттелетін шығындардың салыстырмалы сипаттамасы. Есептеу және бақылау жүйесінің тиімділігі. Ішкі бақылау

жүйесіне әсер етуші факторлар. Ішкі бақылау ережелері. Жеке саудадағы қорды бақылау. Қорды бақылаудың инвентарлық әдісі.

2.5 Трансферттік баға

Трансферттік баға белгілеудің мақсаттары мен әдістері. Аяқталмаған нарықтағы трансферттік бағалар. «Шығым +» әдісі бойынша анықталатын трансферттік бағалар. Трансферттік баға белгілеу жанжалдары. Халықаралық трансферттік бағалау.

Емтихан сұрақтарының тізімі

1. Стратегиялық менеджменттің мәні. Стратегиялық менеджменттің негізгі міндеттері
2. Стратегиялық басқарудың қажеттілігін айқындайтын негізгі факторлар
3. Стратегияның қазіргі түсінігі. Стратегияны қалыптастыратын факторлар
4. Жүйелік шешімдердің эволюциясы
5. Ұйымның стратегиясын әзірлеу процесі
6. Ұйымның мақсаты мен миссиясын анықтау. Қаржылық мақсаттар. Стратегиялық мақсаттар
7. Стратегиялық көзқарасты қалыптастыру және стратегиялық ұстанымды таңдау
8. Ұйымның тиімді даму стратегиясын әзірлеу принциптері. Стратегияны әзірлеу тәсілдері
9. Бәсекелестік артықшылықтардың түсінігі мен түрлері. Бәсекелестік артықшылықтардың табиғаты мен өмірлік циклі.
10. Шығындар бойынша көшбасшылық стратегиясы. Дифференциация стратегиясы. Төмен шығындар мен саралау стратегиялары
11. Шабуыл және қорғаныс стратегияларының негізгі түрлері.
12. Тік интеграция стратегиясы және бәсекелестік артықшылығы.
13. Синергизм, жаңашылдық, бағыттылық стратегиясы
14. Ұйым қызметінің ауқымына байланысты ұйымның стратегиясы
15. Корпоративтік стратегия: бизнес түрлерінің пакетін басқару
16. Стратегиялық пирамида
17. Сыртқы ортаға талдау жүргізудің мақсаттары мен әдістемесі
18. Салалық талдау. Макроортаны талдау (PEST-талдау).
19. Бәсекелестік ортаны талдау: бәсекелестіктің бес күшінің моделі, стратегиялық топтардың картасы және талдауы.
20. Табыстың негізгі факторларының тұжырымдамасы (КФУ)
21. Қолданыстағы стратегияның тиімділігін бағалау.
22. SWOT-талдау
23. Құндылықтар тізбегінің тұжырымдамасы және қызмет түрлері бойынша шығындарды анықтау.
24. Ішкі ортаға талдау жүргізудің мақсаттары мен әдістемесі.
25. Әртараптандыру ұғымы және мақсаттары.
26. «Кадрлар менеджменті» түсінігінің заманауи мазмұны. Кадрларды басқарудың арнайы әдістері.
27. Персоналды басқарудың мазмұндық құрылымы. Персоналды басқарудың мақсаттары мен міндеттері.
28. Кәсіпорын персоналдары – жүйе ретінде. Персоналдарды басқарудың шарттары мен әдістері. Персоналдарды басқару үрдісінің сипаттамасы
29. Кәсіпорынның кадрлік қызметі: құрылымы, технологиясы.
30. Кадрлік саясаттың түсінігі, мазмұны және міндеттері.
31. Кадрлар стратегиясы мен кәсіпорының даму стратегиясының өзара байланыстылығы. Кадрлік саясатты таңдауды бағалау.

- 32.Еңбек әлеуетінің түсінігі және оны бағалау.
- 33.Еңбек әлеуетін қалыптастыру мен қолдану процесін басқару. Еңбек әлеуетін қолдану жағдайы мен деңгейін талдау.
- 34.Мамандарды жоспарлаудың мәні, мақсаты және міндеттері.
- 35.Ұйым персоналын басқарудың стратегиялық жүйесі.
- 36.Ұйым персоналын басқарудың стратегиясы. 3
- 7.Кәсіби еңбек нарығындағы жағдайды талдау. Кадрларды жоспарлауды ұйымдастыру формалары.
- 38.Ұйымдағы ынталандырудың заманауи жүйелері.
- 39.Жұмысшылардың бейімделуін басқару. Бейімделу нәтижелерін бағалау
- 40.Кәсіпорынның оқыту қызметінің мақсаты және түрлері.
- 41.Жұмысшы кадрларды дайындау және қайта даярлау.
- 42.Еңбек мансабы және оны қалыптастыру.
- 43.Іскерлікті бағалаудың түсінігі, міндеттері,мазмұны және әдістемелегі. Жұмысшының іскерлік және тұлғалық қасиеттері. Бағалау шкаласы. Еңбек нәтижесіне қарай жұмысшыларды бағалау.
- 44.Еңбекті нрмалау, оның түрлері.
- 45.Басшылар мен мамандардың еңбегін бағалау.
- 46.Кадрларды аттестациялау.
- 47.Жұмыс басындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасын басқару.
- 48.Кәсіпорынның әлеуметтік саясаты.
- 49.Ұйымды басқаруға жұмысшыларды тарту және қатыстыру.
- 50.Персоналды басқарудың тиімділігін бағалаудың негізгі арнайы әдістері.
- 51.Оқу пәні және терминалогиясы: шығындар, шығыстар, шығымдар, өзіндік құн, олардың өзара ұқсастықтары және айырмашылықтары.
- 52.Ұйымдық шығындарды басқарудың мәні. Ұйымдық шығындарды басқарудың қызметтері мен шарттары.
- 53.Шектеулі және орташа шығымдар. Қысқамерзімді және ұзақмерзімді шығындар.
- 54.Шығындарды классификациялаудың міндеттері және негізгі нышандары.
- 55.Өнімнің шығындары және өзіндік құны.
- 56.Экономикалық және бухгалтерлік шығындар.
- 57.Өндіріс көлемінің өзгерісінің әсер етуіне байланысты шығындарды классификациялау.
- 58.Шығындарды экономикалық біртектілігіне қарай классификациялау.
- 59.Өнімнің өзіндік құнына кіретін шығындар құрамы. Өнімнің өзіндік құнының түрлері.
- 60.Өндіріс шығындарының сметасының негізінде шешілетін міндеттер. Шығын сметасын даярлау тәртібі. Шығынның икемді сметалары.
- 61.Өндіріс қорларын басқару. Экономикалық оңтайлы сауда жасауды есептеу әдістері.
- 62.Қосалқы қорлардың шығынын төмендетуге арналған шетелдік арнайы әдістер.
- 63.Еңбек шығындарын есептеу.

64. Амортизациялық аударымдардың және жанама шығыстардың пайыздық мөлшерлемесін есептеу.
65. Шығын сметасын даярлау тәртібі. Шығынның икемді сметалары.
66. Толық және маржиналды калькуляцияны салыстыру (жұмыс және қызмет көрсету).
67. Өзіндік құнының маржиналды калькуляциясы (жұмыс және қызмет көрсету).
68. Өнімнің өзіндік құнына кіретін шығындарды жіктеу. Өндірістік шығындарды топтастыру.
69. Өндірістік шығындарды топтастыру: статьялар бойынша және экономикалық элементтер бойынша.
70. Фирманың залалсыздығын талдау (CVP - талдау). Шығынды, табысты және өнім көлемін талдауда қолданылатын рұқсат мөлшері.
71. Таза және құндық мәнді залалсыздық нүктесін анықтау әдістері: графикалық әдіс, теңдеу әдісі.
72. Өндіріс өнімінің, олардың құрылымы мен көлемінің мақсатқа сай болуы жөнінде, шешім қабылдауға қажетті шығын жөнінде ақпараттар.
73. Инвестициялық шығыстардың статикалық әдістері.
74. Инвестициялық шығыстардың динамикалық әдістері.
75. Технологиялық және реттелетін шығындардың салыстырмалы сипаттамасы.

Әдибиеттер тізімі:

«Стратегиялық менеджмент» пәні бойынша

Негізгі:

1. Ансофф И. Стратегический менеджмент – СПб.: Питер, 2009. – Режим доступа: <http://knigosite.org/library/read/46334>
2. Алимов А.Н. Стратегический менеджмент. Учебно-методическое пособие для студентов.- Белгород: ИД «Белгород», 2014. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1813885>
3. Аронов А.М., Петров А.Н. Современные проблемы стратегического менеджмента. Учебное пособие. - СПб.: Изд-во СПбГЭУ, 2014. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1673967>
4. Баранова Н.А. Стратегический менеджмент: Учебное пособие. – Костанай: КГУ им. А. Байтурсынова, 2012.- 161 с.
5. Купряева М.Н., Сотникова И.Н. Стратегический менеджмент. – Самара: РИЦ СГСХА, 2015. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1866723>

Қосымша:

6. Арутюнян Т. Что вам делать со стратегией. Руководство по стратегическому развитию компании. - М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. - Режим доступа: // <http://www.twirpx.com/file/1674383>
7. Басовский Л.Е. Современный стратегический анализ Учебник. - М.: ИНФРА-М. 2013. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1351150>
8. Бгашев М.В. Стратегический менеджмент Учеб. пособие. - Саратов: Изд-во Саратовского университета, 2012. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1142576>
9. Бирюлин С. Мыслить стратегически. Как разработать стратегию и сделать ее частью повседневной жизни компании. - СПб.: Sapiens Consulting Publishing, 2013. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1703332>
10. Бутко Г.П., Бессонов А.Б. Стратегический менеджмент Учеб. пособие. - Екатеринбург, 2012. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/964765>
11. Воронин А.Д., Королев А.В. Стратегический менеджмент. Учебное пособие. - Мн.: Вышэйшая школа, 2014. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1974673>
12. Дроздович Л.И., Карсеко А.Е. Стратегический менеджмент. - Мн.: БНТУ, 2013. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1361916>
13. Журавлев В.В. Основы стратегического менеджмента. Учебное пособие. - Челябинск: Изд-во Русско-британского института управления (РБИУ), 2012. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1001798>
14. Китайгородский П.Д. Стратегический менеджмент. Учебное пособие. – Сыктывкар: СЛИ, 2013. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1356686>

15. Корнилович В.А. Стратегическое управление: социологический подход. - М.: Институт социологии РАН, 2015. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1822268>
16. Лукьянов А.С. Стратегическое управление. – Таллин, 2016. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1937271>
17. Пленкина В.В., Ленкова О.В., Чистякова Г.А. Стратегический менеджмент. - Тюмень: ТюмГНГУ, 2013. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1839820>
18. Позубенкова Э.И. Стратегический менеджмент. - Пенза: РИО ПГСХА, 2014. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1572661>
19. Ушакова О.А., Иневатова О.А., Дедеева С.А. Стратегическое планирование. - Оренбург: Университет, 2015. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1936964>
20. Фламгольц Э., Рэндл И. Управление стратегическими изменениями: от теории к практике. - М.: Эксмо, 2012. – Режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/1046642>
21. Журнал «Стратегический менеджмент». – Режим доступа: <http://grebennikon.ru/journal-36.html>
22. Журнал «Менеджмент сегодня». – Режим доступа: <http://grebennikon.ru/journal-6.html>
23. Журнал «Управление экономическими системами». – Режим доступа: <http://www.uecs.ru>

«Кадрлық менеджмент» пәні бойынша

Негізгі:

1. Веснин В.Р. Менеджмент: учебник / Веснин В.Р. - 4-е изд., перераб. и доп.- М.: Проспект, 2012. - 613 с.
2. М. Максимцов, В. Горфинкель «Современный менеджмент Учебник» Издательство: "Инфра-М" 2012
3. Дамитов С.К. Основы современного менеджмента Алматы:2012
4. Менеджмент: учебник / под общ. ред. И.Н. Шапкина. - М.: ЮРАЙТ, 2014. - 690с.
5. Мишулина О.В. Экономика и менеджмент Ч.1 (Экономика сельского х-ва) Қостанай:КГУ,2012
6. Баранова Н.А. Стратегический менеджмент 2 Костанай:КГУ,2014
7. Вардиашвили Н.Н. Принятие рациональных управленческих решений Костанай:КГУ,2013
8. Организация бизнеса Алматы:Экономика,2013
- 9.Мишулина О.В. Организация бизнеса: практикум Костанай:КГУ,2014
10. Друкер П., Макьярелло Д. Менеджмент / П. Друкер, Д. Макьярелло; пер. с англ. - М.: Вильямс, 2010. - 704с.

Қосымша:

11. Тайкулакова Г.С. Экономика и организация производства Алматы:2012

12. Таспенова Г.А. Организация бизнеса. Алматы: Экономика, 2013

«Шығындарды басқару» пәні бойынша

Негізгі:

1. Друри К. Управленческий и производственный учёт. Вводный курс: учебник для студентов вузов, М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012 г.–737 с.– режим доступа: <http://www.knigafund.ru>

2. Контроллинг как инструмент управления предприятием/учебное пособие под ред. Н.Г. Данилочкиной, М.: Юнити-Дана, 2013 г.– 280 с. Режим доступа: <http://www.knigafund.ru>

3. Кузьмина М. С., Акимова Б. Ж. Управление затратами предприятия (организации) (для бакалавров). Учебное пособие, М.: Издательство "Кнорус", 2015 г.– Режим доступа: <http://www.knigafund.ru>

4. Трубочкина М.И. Управление затратами предприятия. Учебное пособие, М.: Издательство "Инфра-М", 2015.– Режим доступа: <http://www.knigafund.ru>

5. Лапыгин Ю.Н. Управление затратами на предприятии: планирование и прогнозирование, анализ и минимизация затрат: практическое руководство / Ю.Н. Лапыгин, Н.Г. Прохорова.– М.: Эксмо, 2016.– 128 с.– (Справочник руководителя и бухгалтера).– Режим доступа: <http://profilib.com/chtenie/151106/nina-prokhorova-upravlenie-zatratami-na-predpriyatii-planirovanie-i-prognozirovanie.php>

Қосымша:

5. Кузьмина М.С., Мещерякова И.А., Перевертайло О.А. Система учётно-аналитической информации для принятия управленческих решений.– М.: Финансы и статистика, 2012 г.– 400 с.– Режим доступа: <http://www.knigafund.ru>

6. Либерман И.А. Управление затратами.– Москва: ИКЦ «МарТ», Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2016.– 624 с.

7. Управление затратами: Стратегическое руководство / Дэвид П. Дойл; [пер с англ. И.В. Козырь и Н. Сологуб].– Москва: Волтерс Клувер, 2016.– 264 с